Zaqatala rayonu iqtisadi böhran ilində də inkişaf tempini qoruya bilib

Bu fikirləri 2015-ci ilin sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş ümumrayon yığıncağında geniş hesabatla çıxış edən rayon icra hakimiyyətinin başçısı Mübariz Əhmədzadə səsləndirdi. Natiq qeyd etdi ki, dünyanı bürüyən iqtisadi böhran illərindən hesab olunan 2015-ci ildə respublikamız kimi, rayonumuz da öz inkişafını davam etdirib. Ötən il Zaqatala rayonu Prezident İlham Əliyevin bu dağlar diyarına növbəti səfəri və Milli Məclisə keçirilən seçkilərlə yaddaqalan tarix yaşayıb.

Hesabat ilində rayona təhsil, mədəniyyət, ekologiya, iqtisadi və digər sahələr üzrə müxtəlif xarici ölkələrin (Rusiya, ABŞ, Almaniya, Çexiya və Yaponiya) nümayəndə heyətləri səfər ediblər.

Qeyd olundu ki, ötən il rayonda iqtisadiyyatın inkişafına nail olunub, 248,7 milyon manat ümumi məhsul istehsal edilib və xidmətlər göstərilib ki, bu da 2014-cü illə müqayisədə 11,2 faiz çoxdur. Məhsul istehsalı sənayedə 93,1 faiz, kənd təsərrüfatında 7,1 faiz, ticarətdə 10,9 faiz, nəqliyyatda 5,6 faiz, rabitədə 16,9 faiz, pərakəndə əmtəə dövriyyəsi 10,9 faiz, pullu xidmətlərin həcmi 2,4 faiz artıb, 1001-i daimi olmaqla 1056 iş yeri açılıb.

Dövlət başçısının tövsiyə və tapşırıqlarına əsasən, Zaqatala şəhərinin 2015-ci ildə təsdiq edilmiş yeni baş planında yeni sənaye zonalarının salınması şəhərə Aşağı Tala kəndindən yeni birləşdirilmiş ərazidə və həmçinin şəhərin şimal-qərb hissəsində (yeni inşa edilmiş sutəmizləyici qurğular kompleksinin yanında) nəzərdə tutulub. Daha bir sənaye zonasının Yevlax-Zaqatala-Gürcüstan Respublikası dövlət sərhədi magistral avtomobil yolunun kənarında, "İntertobacco" tütün zavodunun yaxınlığında yaradılması üçün "RR" şirkətlər qrupu rayon icra hakimiyyətinə müraciət edib. Layihəyə əsasən burada yaşayış binalarının, kənd təsərrüfatı bazarının, mebel satış mərkəzinin, regional ticarət mərkəzinin, un məmulatları zavodunun, dəyirmanın, quru meyvələrin istehsalı və qablaşdırılması sexlərinin, tikiş fabrikinin, ət kəsimi sexinin və soyuducu kameraların, regional tikinti materiallarının satışı bazarının, beton konstruksiyaların istehsalı sexinin tikintisi və 600-700 nəfər üçün yeni iş yerlərinin açılması nəzərdə tutulur. Hazırda "RR" şirkətlər qrupu tərəfindən bu məqsədlə layihə-smeta sənədlərinin işlənilməsinə başlanılıb.

Mübariz müəllim qeyd etdi ki, rayonda sahibkarlığın inkişafı diqqət mərkəzində saxlanılır. Təkcə ötən il 15 sahibkarlıq obyektinin tikintisinə razılıq verilib, 54 layihə üzrə 506,8 min manat həcmində güzəştli kreditlər ayrılıb. Dövlət başçısının göstərişləri rəhbər tutularaq rayonda əhalinin ərzaq məhsulları ilə etibarlı təminatını təmin etmək məqsədilə istehlak bazarının qiymətinə və keyfiyyətinə nəzarət üzrə ictimai komissiya tərəfindən monitorinq keçirilib, istehlak bazarında sağlam rəqabətin yaradılması və süni qiymət artımının qarşısının alınması üçün müvafiq tədbirlər həyata keçirilməklə topdansatış və ticarət şəbəkələrinə ciddi xəbərdarlıq edilib.

Rayonların dövlət dotasiyası ilə yaşamasının böhran illərində o qədər də münasib vəziyyət olmadığı hamıya məlumdur. Bu məsələyə münasibət bildirən Mübariz müəllim dedi ki, bu vəziyyətdən çıxış yolları araşdırılır: "Bizim bütün bölgələrimiz dövlətdən verilmiş dotasiyalar hesabına yaşayırlar. Ancaq biz çalışmalıyıq ki, hər bir bölgə özünə xas olan xüsusiyyətlərdən, spesifik coğrafi və ərazi imkanlarından istifadə edərək, özümüzü maksimum dərəcədə yerli istehsalın artırılması hesabına təmin edək. Rayonumuzda sahibkarlığı inkişaf etdirməklə, əmək ehtiyatlarından, yerli potensialdan səmərəli istifadə edək, iqtisadiyyatımızın davamlı və intensiv inkişafına, əhalinin məşğulluğunun artırılmasına və yoxsulluğun səviyyəsinin azaldılmasına nail olaq. Ən əsası isə dövlətdən alınan dotasiyanın həcmini azaldaq, sosial problemlərin həllinə nail olaq".

Rayon rəhbəri yada saldı ki, son zamanlar bizim üçün daha mühüm olan vəzifələrdən biri

də əhalinin məşğulluq səviyyəsinin yaxşılaşdırılmasıdır: "Hesabat dövründə məşğulluq xidməti orqanları tərəfindən 974 nəfər işaxtaran kimi qeydiyyata alınıb, 520 nəfər münasib işlə təmin olunub, 9 nəfərə işsizlik müavinəti təyin edilib, 39 nəfər peşə hazırlıq kurslarına, 40 nəfər haqqı ödənilən ictimai işlərə cəlb olunub, rayonda keçirilən "Əmək yarmarkası"nda 107 nəfər işaxtaran və işsizə işlə təmin olunmaları üçün göndəriş verilib".

Təbii ki, dövlət başçısının qarşıya qoyduğu mühüm vəzifələrdən biri də qeyri-neft sektorunun, xüsusən, kənd təsərrüfatının inkişaf etdirilməsidir. Zaqatalada da bu məsələ daim gündəlikdədir: "Son illərdə aqrar sektorda həyata keçirilən məqsədyönlü tədbirlər sayəsində rayonda 110,6 milyon manatlıq məhsul istehsal edilib ki, bu da keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 7,1 faiz çoxdur. Ötən il rayonda 34 min 411 ton taxıl, o cümlədən, 23 min 471 ton buğda, 32 min 623 ton qarğıdalı, 266 ton lobya, 92 ton şəkər çuğunduru, 1204 ton tütün, 399 ton dən üçün günəbaxan, 8,6 ton qızıl gül ləçəyi, 18 min 482 ton kartof, 20 min 478 ton tərəvəz, 8880 ton bostan məhsulu, 58 min 66 ton quru ot, 29 min 699 ton meyvə, 813 ton üzüm, 54 ton yaşıl çay yarpağı istehsal olunub."

Mən ötən il Zaqatalada mətbuat təmsilçisi olduğum on illər boyu rastlaşmadığım bir mənzərənin şahidi olmuşdum. Mübariz Əhmədzadənin hesabatında həmin məsələdən də söz açıldı: "Rayon rəhbərliyinin fermerlərə diqqət və qayğısı olaraq son 25 ildə ilk dəfə ötən il dekabrın 23-də Zaqatala RİH başçısının Acınohur və Səbətli qışlaqlarında rayonun 31 qoyunçuluq təsərrüfatının nümayəndələri ilə səyyar görüşü keçirilib. Görüşdə rayon rəhbəri təsərrüfatlarda qışlamanın gedişinin vəziyyəti ilə bilavasitə yerində tanış olub. Fermerlərin qaldırdıqları bəzi məsələlər yerində həll edilib, bəzilərinin isə həlli nəzarətə götürülüb. Bundan başqa təsərrüfatlarda çalışan çobanların rayon Mərkəzi Xəstəxanasının həkim briqadası tərəfindən tibbi müayinəsi aparılaraq onlara ilk yardım üçün dərman vasitələrinin paylanılması təmin edilib, rayon Baytarlıq idarəsinin əməkdaşları tərəfindən sürülərin müayinəsi aparılaraq lazımi tədbirlər görülüb."

Xatırladaq ki, dövlət başçısının sərəncamının icrası olaraq rayonun 12 kəndində subartezian quyularının qazılması başa çatdırılıb. "Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı" ASC tərəfindən ötən ildə 30 ədəd su quyusu təmir olunub, 6 kəndin 2101 hektar əkin sahəsinin suvarılmasına xidmət edən ikipilləli "Alazan" nasos stansiyasının suvarma şəbəkəsinin təmir edilməsinə başlanılıb. Prezidentin Zaqatalaya növbəti səfəri zamanı Heydər Əliyev Mərkəzinin yeni binasının, Azərbaycan Müəllimlər İnstitutunun Zaqatala filialının, Heydər Əliyev Fondunun maliyyə dəstəyi ilə şəhərin şimal-qərb yaşayış massivində inşa edilmiş yeni 100 yerlik körpələr evi-uşaq bağçasının və Prezidentin ehtiyat fondundan rayon icra hakimiyyətinə ayrılmış vəsait hesabına əsaslı təmir işləri aparılıb, 28 kilometr uzunluğunda Zaqatala-Danaçı-Aşağı Çardaxlar avtomobil yolunun 24,5 kilometr hissəsinin açılış mərasimləri keçirilib.

Yuxarı Tala kənd 2 saylı tam orta məktəbin yerində yeni 450 şagird yerlik və Yengiyan kənd 264 şagird yerlik tam orta məktəb binaları istifadəyə verilib. Kebeloba kənd ümumi orta məktəbində təmir işləri aparılıb, 4 yeni sinif otağı inşa edilərək istifadəyə verilib. Zəlzələ nəticəsində qəzalı vəziyyətə düşmüş Muğanlı kənd körpələr evi-uşaq bağçasının bərpa-gücləndirməsi işləri başa çatdırılaraq istifadəyə verilib. Əliabad qəsəbə 3 saylı və Mamqabinə kənd körpələr evi-uşaq bağçaları təmir edilərək yeni inventar və avadanlıqlarla təchiz edilib, hazırda Fındıqlı kənd uşaq bağçasının təmiri işləri davam etdirilir. Rayonda Qarabağ əlilləri və şəhid ailələri üçün 9-u şəhərdə, 12-si kəndlərdə olmaqla 21 fərdi yaşayış evinin tikintisi davam etdirilib.

Bundan başqa, Yevlax-Zaqatala-Gürcüstan Respublikası ilə dövlət sərhədi magistral avtomobil yolunun Yuxarı Tala kəndi ərazisindən keçən 1,8 kilometr hissəsinin genişləndirilməsi və yol kənarının abadlaşdırılması işləri aparılıb, magistral avtomobil yolu ilə Qorağan-Qax-Zaqatala avtomobil yolunun kəsişməsində diametri 13 metr olan yol qovşağı inşa edilib, ətraf ərazidə yaşıllaşdırma işləri görülərək abadlaşdırılıb. İki tərəfli yola keçid üçün yolun genişləndirilməsi məqsədilə 2000 metr uzunluğunda iki tərəfli istinad divarı və səki inşa edilib, istinad divarının təbii qaya daşı və kərpiclə üzlənməsi və laklanması işləri aparılıb. İki yerdə avtobus dayanacağı inşa edilib. Müasir işıqlandırma sistemi quraşdırılıb və 4000 metr uzunluğunda bardür düzülüb. Avtomobil yoluna və səkilərə 18000 kvadratmetr asfalt örtüyü döşənilib.

İl ərzində əhalinin təbii qazla təminatının yaxşılaşdırılması, rayonun şəhər, qəsəbə və kənd yaşayış məntəqələrinin qazlaşdırılması davam etdirilib. Əliabad qəsəbəsinə, Maqov, Yolayrıc, Paşan, Höytala, Vöhtala, Yengiyan, Aşağı Çardaxlar, Mosul, Car, Axaxdərə, Zilban və Abaəli kəndlərinə təbii qazın verilməsi təmin edilib, əhali abonentlərinin sayı 17 min 914-ə, qeyri-əhali abonentlərinin sayı isə 157-yə çatdırılıb.

Ötən il "Azərişıq" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti Zaqatala elektrik şəbəkəsi tərəfindən əhalinin fasiləsiz elektrik enerjisi ilə təmin edilməsi məqsədilə 20 ədəd yeni tipli müxtəlif güclü transformator məntəqəsi quraşdırılıb, fına xətlərinin və yarımstansiyaların təmiri işləri aparılıb. Rayonun yaşayış məntəqələrində əhalinin içməli su ilə təminatının yaxşılaşdırılması sahəsində işlər davam etdirilib, Hacıbulaq su hövzəsində bir ədəd subartezian quyusu qazılaraq istifadəyə verilib, Muxax və digər yaşayış məntəqələrində yararsız vəziyyətdə olan su xətləri dəyişdirilib, subartezian quyuları təmir edilərək əhalinin istifadəsinə verilib.

Qeyd edildi ki, rayonda avtomobil yollarının yenidən qurulması və əsaslı təmiri sahəsində də müəyyən işlər görülüb. Zaqatala şəhərinin küçələrinə ümumilikdə 18938 kvadratmetr, Yuxarı Tala kəndarası avtomobil yoluna 1 kilometr, Dağlı kəndarası avtomobil yoluna 0,4 kilometr uzunluğunda asfalt örtüyü döşənilib. Şəhərin şimal-qərb yaşayış massivinin daxili yollarının təmiri məqsədilə 6570 kvadratmetr sahədə qırmadaş örtük tikilib. Kebeloba-Axaxdərə avtomobil yolunda 18 metr uzunluğunda dəmir-beton körpü inşa edilib.

Mənəvi məsələlər də daim diqqət mərkəzindədir: "Hesabat dövründə faşizm üzərində Qələbənin 70 illik yubileyi münasibəti ilə rayonda veteranlarla birlikdə silsilə görüşlər keçirilib, müharibə iştirakçılarının fotostendi hazırlanıb və Rusiya Federasiyasının Dağıstan Muxtar Respublikasının nümayəndələrinin iştirakı ilə ümumrayon tədbiri təşkil olunub. May ayının 10-da ulu öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 92-ci ildönümü münasibətilə Gül Bayramı keçirilib, konfrans və bayram konserti təşkil olunub, "Ulu öndər-ulu zirvə" adlı VII kitab bayramı keçirilib".

İyunun 21-də Heydər Əliyev Mərkəzində "Kitabi-Dədə-Qorqud" dastanının alman dilinə tərcüməsi və ilk nəşrinin 200 illik yubileyi ilə bağlı "Kitabi-Dədə-Qorqudun Zaqatala bölgəsində izləri" mövzusunda tədbir keçirilib, tədbirdə Bilik Fondunun icraçı direktoru, Bakı Beynəlxalq Multikultiralizm Mərkəzinin əməkdaşları, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının alimləri, KİV təmsilçiləri iştirak ediblər.

Mübariz Əhmədzadə hesabat məruzəsinin sonunda dedi: "Bu gün Azərbaycanda möhtərəm Prezidentimizin dediyi kimi, yeni dövr başlayır. Bu dövr Azərbaycanın demokratiya yolu ilə inkişafını bundan sonra da davam etdirərək insanların təşəbbüskarlığını, yaradıcı fəaliyyətlərini dəstəkləyəcək, hər bir region, hər bir rayon üzrə yeni diferensial yanaşma tələbi ortaya qoyulmaqla əhalimizin sosial inkişafı problemlərinin həllinə nail olmaq üçün təxirəsalınmaz tədbirlər görülür və görüləcəkdir. Biz zaqatalalılar dövlət başçımızın bütün çağırışlarının bundan sonra da yüksək səviyyədə reallaşdırılmasını təmin edəcəyik".

Yığıncaqda Prezident Administrasiyasının məsul işçisi Rüfət Əliyev, Milli Məclisin deputatları Kamilə Əliyeva və Elşən Musayev iştirak və çıxış ediblər.

İlqar HƏSƏNOV,
"Xalq qəzeti"nin bölgə müxbiri